

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

2014 – 2020

Kryteria wyboru projektów

OŚ PRIORYTETOWA II OCHRONA ŚRODOWISKA, W TYM ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

Wersja obowiązująca od 26 marca 2018 r.

przygotowany na podstawie uchwał Komitetu Monitorującego POIiŚ nr 2/2015, 3/2015, 4/2015, 7/2015 z dn. 25 marca 2015 r., 14/2015, 15/2015, 16/2015 z dn. 19 maja 2015 r., 21/2015, 22/2015, 23/2015 z dn. 1 lipca 2015 r., 29/2015, 30/2015 z dn. 21 września 2015 r., 39/2015 z dn. 22 września 2015 r., 44/2015, 45/2015, 46/2015, 48/2015 z dn. 19 października 2015 r., 51/2015 z dn. 8 grudnia 2015 r., 4/2016, 5/2016, 6/2016 z dn. 22 marca 2016 r., 16/2016 z dn. 22 czerwca 2016 r., 17/2016, 18/2016 z dn. 30 sierpnia 2016 r., 19/2016, 20/2016 z dn. 15 września 2016 r., 24/2016 z dn. 20

października 2016 r., 26/2016, 30/2016 z dn. 25 listopada 2016 r., 3/2017, 6/2017 z dn. 4 kwietnia 2017 r., 10/2017 z dn. 9 czerwca 2017 r., 14/2017, 15/2017 z dn. 15 września 2017 r., 1/2018, 2/2018, 3/2018 z dn. 22 lutego 2018 r.

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko przewidziano następujące tryby wyboru projektów:

- tryb konkursowy;
- tryb pozakonkursowy.

W przypadku projektów „dużych”¹, niezależnie od trybu wyboru dofinansowanie projektu wymaga potwierdzenia przez Komisję Europejską (po spełnieniu wymogów opisanych w art. 100-103 rozporządzenia ogólnego).

Niezależnie od trybu wyboru projektu projekty oceniane są²:

- kryteriami **formalnymi** - ocena zerojedynkowa, niespełnienie kryterium powoduje wykluczenie projektu z (dalszej) oceny, oraz
- kryteriami **merytorycznymi**, tj.
 - kryteriami merytorycznymi I stopnia – ocena punktowa (premia w postaci określonej liczby punktów), niespełnienie kryterium nie powoduje wykluczenia projektu z (dalszej) oceny, lub
 - kryteriami merytorycznymi II stopnia - ocena zerojedynkowa, niespełnienie kryterium powoduje wykluczenie projektu z (dalszej) oceny.

Procedury wyboru i zatwierdzania operacji (projektów) są szczegółowo określone w dokumencie *System oceny i wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*, stanowiącym załącznik nr 6 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych POIiŚ 2014-2020.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy wdrożeniowej² w razie stwierdzenia we wniosku o dofinansowanie braków w zakresie warunków formalnych odnoszących się do kompletności, formy i terminu złożenia wniosku o dofinansowanie, właściwa instytucja wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 21 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

¹ o których mowa w art. 100. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej rozporządzenie ogólne). ² za wyjątkiem X Osi Pomoc techniczna, gdzie nie stosuje się podziału kryteriów.

² ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U. z 2017 r. poz. 1460 i 1475)

Zgodnie z art. 43 ust. 2 ustawy w razie stwierdzenia oczywistej omyłki (np. błąd rachunkowy, błąd pisarski) we wniosku o dofinansowanie projektu właściwa instytucja poprawia tę omyłkę z urzędu, informując o tym wnioskodawcę, albo wzywa wnioskodawcę do poprawienia oczywistej omyłki w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 21 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

W ramach POIiŚ, przewiduje się możliwość poprawy projektów na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru. Zgodnie z art. 45 ust 3, na wezwanie instytucji, wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w części dotyczącej spełnienia kryteriów wyboru w zakresie określonym w regulaminie konkursu lub wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie dla projektów w trybie pozakonkursowym. Instytucja organizująca konkurs szczegółowo określa w regulaminie konkursu sposób i tryb uzupełniania/modyfikacji wniosku aplikacyjnego na etapie jego oceny, z zastrzeżeniem, że modyfikacja ta nie spowoduje nierównego traktowania wnioskodawców.

Wszystkie projekty w ramach osi **I-IX POIiŚ** oceniane będą kryteriami **horyzontalnymi** oraz kryteriami **sektorowymi** przyjętymi dla danego działania /poddziałania / typu projektu.

Wszystkie projekty w ramach **osi X POIiŚ** oceniane będą wyłącznie kryteriami przyjętymi dla danego działania.

DZIAŁANIE 2.4: Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna

Typ projektu: Ochrona in-situ lub ex-situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych

Podtyp projektu: Działania o charakterze dobrych praktyk, związane z ochroną zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych

Tryb wyboru: konkursowy

Projekty oceniane są kryteriami:

- Horyzontalne kryteria formalne
- Dodatkowe kryteria formalne
- Kryteria merytoryczne I stopnia (w tym właściwe kryteria horyzontalne)
- Horyzontalne kryteria merytoryczne II stopnia
- Dodatkowe kryteria merytoryczne II stopnia

Horyzontalne kryteria formalne

NR.	<u>NAZWA KRYTERIUM</u>	<u>OPIS KRYTERIUM</u>	<u>TAK/NIE/ NIE DOTYCZY</u>
1	Zgodność z realizacją zasady n+3.	<p>W ramach kryterium ocenie podlega, czy harmonogram realizacji projektu nie narusza zasady n+3 w zakresie kwalifikowalności wydatków.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
2	Zgodność z Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko, „Szczegółowym opisem osi priorytetowych POIiŚ” oraz regulaminem konkursu (w przypadku projektów wybieranych w trybie konkursowym).	<p>Warunkiem spełnienia kryterium jest zapewnienie zgodności projektu co najmniej w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Typ/rodzaj projektu jest zgodny z przewidzianym w szczegółowym opisie osi priorytetowych POIiŚ, - Zgodność projektu z opisem działania / poddziałania (w tym celem oraz zakresem interwencji) - Wnioskodawca jest zgodny z określonym typem beneficjenta lub katalogiem ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych, - Nie przekroczono pułapu maksymalnego poziomu dofinansowania, - Spełniono warunki minimalnej/maksymalnej wartości projektu (o ile dotyczy), - Spełniono warunki minimalnej/maksymalnej wartości wydatków kwalifikowanych projektu (o ile dotyczy), - Wnioskodawcy składający wniosek są uprawnieni do ubiegania się o przyznanie dofinansowania w zakresie określonym we wniosku, - Zgodność projektu z planem gospodarki niskoemisyjnej lub dokumentem równoważnym (dotyczy działań 1.3.2, 1.5, 1.6.2, 1.7.1, 1.7.2, 1.7.3, 6.1). <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	

3	Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie.	<p>Warunkiem spełnienia kryterium jest wykazanie, że wobec potencjalnego beneficjenta (wnioskodawcy) nie orzeczono zakazu dostępu do środków funduszy europejskich na podstawie odrębnych przepisów takich jak:</p> <p>a) art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2013 r. poz. 885 z późn. zm.);</p> <p>b) art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2012 poz. 769);</p> <p>c) art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (t.j. Dz. U. 2014 r. poz. 1417 z późn. zm.).</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
4	Wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa (jeśli dotyczy)	<p>Czy wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu Komunikatu Komisji Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE 2014 C 249/01)?</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
5	Projekt nie został zakończony przed złożeniem dokumentacji aplikacyjnej	<p>Warunkiem spełnienia kryterium jest wykazanie, że projekt nie został fizycznie ukończony (w przypadku robót budowlanych) lub w pełni zrealizowany (w przypadku dostaw i usług) przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez beneficjenta dokonane. Przez projekt ukończony/zrealizowany należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie nastąpił odbiór ostatecznych robót, dostaw lub usług.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	

6	Projekt nie został usunięty wcześniej z wykazu projektów zidentyfikowanych, stanowiących zał. nr 5 do SZOOP	<p>Zgodnie z wytycznymi w zakresie system wyboru projektów, w przypadku projektów w trybie pozakonkursowym, nie ma możliwości wyboru do dofinansowania w trybie pozakonkursowym projektu, który został usunięty wcześniej z wykazu projektów zidentyfikowanych.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
7	Brak podwójnego finansowania	<p>W ramach tego kryterium weryfikowane będzie, czy Wnioskodawca przedłożył jako załącznik do wniosku o dofinansowanie oświadczenie o braku podwójnego finansowania, wynikające z zakazu podwójnego finansowania, o którym mowa w „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
8.	Poprawność przygotowania <i>Planu realizacji projektu</i>	<p>Ocenie podlega zgodność uszczegóławiającego wniosek o dofinansowanie <i>Planu realizacji projektu</i> z instrukcją jego wykonania oraz wymogami formalnymi określonymi w ogłoszeniu o konkursie, a także czy treść jest spójna pod względem zawartych w nim podstawowych informacji.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	

9.	Pozytywna opinia służb odpowiedzialnych za ochronę przyrody na obszarze na którym realizowany będzie projekt ³	<p>Ocenie podlega czy zasadność realizacji projektu została potwierdzona przez właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska, Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (w przypadku projektów ponadregionalnych tj. powyżej jednego województwa) lub dyrektora parku narodowego. Dla projektu realizowanego przez park narodowy na jego terenie wymagana jest opinia rady naukowej parku narodowego.</p> <p>Opinia powinna odnosić się do kwestii zgodności projektu i proponowanych przez wnioskodawcę działań z dokumentem <i>Priorytetowe ramy działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020 (PAF), Programem ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z planem działań na lata 2014-2020</i> oraz wskazywać na brak sprzeczności z zatwierdzonymi planami ochrony bądź planami zadań ochronnych obszarów chronionych lub programami ochrony gatunku lub siedliska.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
10.	Aktualność danych empirycznych wykorzystanych do uzasadnienia potrzeby realizacji przedsięwzięcia	<p>Ocenie podlega czy wykorzystane do uzasadnienia realizacji projektu dane empiryczne (pozyskane w wyniku badań terenowych lub na podstawie dostępnej literatury fachowej) są aktualne tj. nie starsze niż 15 lat.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	

³ Ocena dokonywana jest w oparciu o dodatkowy formularz wypełniany przez służby ochrony przyrody. Wzór formularza stanowi załącznik do regulaminu konkursu.

11.	Zdolność organizacyjna Wnioskodawcy do realizacji projektu oraz przygotowanie instytucjonalne do wdrożenia	<p>Ocenie podlega czy uprawdopodobnione jest sprawne wdrożenie projektu tj. czy Wnioskodawca dysponuje ekspertami merytorycznymi z dziedziny objętej wnioskiem, którzy mają doświadczenie w realizacji przedsięwzięć o podobnym charakterze lub czy Wnioskodawca deklaruje, iż zostaną oni zatrudnieni przed rozpoczęciem realizacji projektu.</p> <p>Ocena dotyczy również podmiotu upoważnionego do ponoszenia kosztów.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
-----	--	---	--

Kryteria merytoryczne I stopnia

NR	NAZWA KRYTERIUM	OPIS KRYTERIUM	ZASADY OCENY KRYTERIUM	WAGA	MAX. PUNKTACJA
1.	Wpływ projektu na realizację działań ochronnych wskazanych w dokumentach zarządczych dla danego gatunku/siedliska	<p>W zakresie projektu zawarto zadania wskazane w dokumentach zarządczych dla danego gatunku/siedliska.</p> <p>Dokumenty zarządcze dla danego gatunku/siedliska na potrzeby niniejszego kryterium obejmują następujący zamknięty katalog:</p> <ul style="list-style-type: none"> - program ochrony gatunków w rozumieniu art. 57 ustawy o ochronie przyrody; - plan ochrony, plan zadań ochronnych lub 	<p>3 p. – projekt zakłada realizację zadań określonych w formalnie przyjętym dokumencie zarządczym i zadania te stanowią $\geq 50\%$ wartości kosztów całkowitych projektu.</p> <p>2 p. –projekt zakłada realizację zadań określonych w niezatwierdzonym dokumencie zarządczymi zadania te stanowią $\geq 50\%$ wartości kosztów całkowitych projektu.</p> <p>1 p. – projekt zakłada realizację zadań określonych w formalnie przyjętym dokumencie zarządczym lub niezatwierdzonym dokumencie zarządczym, jednak zadania te stanowią $< 50\%$ wartości kosztów całkowitych projektu.</p>	5	15

		<p>program ochrony przyrody będący częścią planu urządzania lasu opracowany dla obszarów Natura 2000;</p> <p>- plan ochrony lub zadania ochronne opracowane dla parków narodowych.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	<p>0 p. – projekt zakłada realizację zadań innych niż określone w formalnie przyjętym dokumencie zarządczym/niezatwierdzonym dokumencie zarządczym; LUB</p> <p>dla obszaru objętego zakresem projektu nie istnieje dokument zarządczy lub jego projekt.</p>		
2.	Znaczenie projektu dla potrzeb ochrony przyrody	<p>Wnioskodawca przedstawił konkretne problemy dotyczące potrzeb ochrony przyrody (na poziomie gatunków, siedlisk lub ekosystemów), których dotyczy planowany projekt.</p> <p>Zdiagnozowane potrzeby/problemy zostały oparte na wiarygodnych danych empirycznych wraz ze wskazaniem źródeł informacji. Dane ze źródeł nieudostępniionych publicznie muszą być udostępnione na etapie oceny merytorycznej I stopnia na żądanie ekspertów oceniających.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	<p>4 p. – działania dotyczą ochrony przyrody, uzasadnienie potrzeby realizacji projektu oparto na wiarygodnych i aktualnych danych pozyskanych w wyniku badań terenowych lub na podstawie dostępnej literatury fachowej, przy czym wyniki badań lub literatura nie są starsze niż 3 lata, gdy projekt dotyczy ochrony gatunku lub nie starszych niż 5 lat, gdy projekt dotyczy ochrony siedlisk;</p> <p>3 p. – działania dotyczą ochrony przyrody, uzasadnienie potrzeby realizacji projektu oparto na wiarygodnych danych pozyskanych w wyniku badań terenowych lub w oparciu o literaturę przedmiotu , przy czym wyniki badań lub literatura są starsze niż 3 lata w przypadku ochrony gatunku lub starszych niż 5 lat w przypadku ochrony siedliska;</p> <p>0 p. – projekt dotyczy ochrony przyrody, ale uzasadnienie potrzeby jego realizacji jest niekompletne lub uzasadnienie nie uwzględnia wyników obserwacji terenowych (konieczność wdrożenia rekomendacji).</p>	5	20

3.	Adekwatność i trafność zaplanowanych zadań i metod ich realizacji	<p>Zaplanowane działania są adekwatne w stosunku do zdiagnozowanych potrzeb (uwzględniają np. warunki terenowe, potrzeby ochronne gatunków, siedlisk lub ekosystemów objętych projektem).</p> <p>Zaplanowane w ramach projektu zadania oraz zastosowane metody są trafne i niezbędne do osiągnięcia zaplanowanych celów z zakresu ochrony przyrody oraz opierają się na działaniach o potwierdzonej skuteczności. Jeśli w projekcie zaplanowano działania o charakterze inwestycyjnym, ocenie podlega dobór materiałów użytych do realizacji przedsięwzięcia pod względem zapewnienia trwałości walorów przyrodniczych i bezpieczeństwa ludzi, a także brany jest pod uwagę charakter planowanej inwestycji.</p> <p>W ramach działania preferowane będą projekty zakładające wykorzystanie materiałów naturalnych⁴.</p> <p>Wykorzystanie innych materiałów jest dopuszczone.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	<p>4 p. – całość zaplanowanych zadań jest w pełni adekwatna i niezbędna z punktu widzenia zdiagnozowanych potrzeb i realizacji założonych celów, a proponowane metody są w pełni trafne i zasadne, koncepcja planowanej infrastruktury (jeśli dotyczy) jest spójna z istniejącym zagospodarowaniem terenu, i wykorzystuje w maksymalnym stopniu materiały o charakterze naturalnym;</p> <p>3 p. – zaplanowane zadania są w pełni adekwatne i niezbędne z punktu widzenia zdiagnozowanych potrzeb i realizacji założonych celów, ale proponowane metody nie są w pełni trafne i zasadne, koncepcja planowanej infrastruktury (jeśli dotyczy) nie w pełni odpowiada istniejącym warunkom w terenie, istnieje możliwość wykorzystania materiałów naturalnych w większym stopniu, zachodzi potrzeba wdrożenia rekomendacji;</p> <p>2 p. – część zaplanowanych zadań lub metod nie jest w pełni adekwatna i niezbędna z punktu widzenia zdiagnozowanych potrzeb i realizacji założonych celów, koncepcja planowanej infrastruktury (jeśli dotyczy) nie jest w pełni adekwatna do istniejących warunków w terenie, istnieje możliwość wykorzystania materiałów naturalnych w większym stopniu, zachodzi potrzeba wdrożenia rekomendacji;</p> <p>0 p. – całość zaplanowanych zadań jest nieadekwatna do zdiagnozowanych potrzeb lub zaplanowane działania/metody są niewystarczające i nie pozwolą na osiągnięcie założonych celów projektu (konieczność wdrożenia rekomendacji).</p>	5	20
----	---	---	--	---	----

⁴ Materiały naturalne – materiały pozyskiwane ze źródeł naturalnych, których nie otrzymuje się w drodze syntezy chemicznej oraz innych złożonych procesów technologicznych.

4.	Komplementarność podejmowanych działań	<p>Proponowany projekt jest spójny z wcześniejszymi i/lub aktualnie prowadzonymi działaniami w odniesieniu do danego obszaru, gatunku, siedliska (tj. zapewnia ich wzajemne uzupełnianie się w celu zagwarantowania efektywnej, kompleksowej i trwałej ochrony gatunków i siedlisk). Pod uwagę brane są działania przeprowadzane przed rozpoczęciem realizacji projektu, o ile podtrzymują pożądane efekty dla ochrony przyrody.</p> <p>O przyznaniu punktów decyduje wysokość udziału działań komplementarnych w kosztach projektu, pod warunkiem zaakceptowania ich kwalifikowalności.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	<p>2 p. – ≥ projekt jest uzupełnieniem lub kontynuacją działań ochronnych realizowanych w poprzednich latach, w tym ≥ 50 % wartości kosztów całkowitych dotyczy działań komplementarnych w stosunku do działań prowadzonych w ciągu ostatnich 3 lat w przypadku ochrony gatunku lub w ciągu ostatnich 5 lat w przypadku ochrony siedliska; oraz skuteczna ochrona przynajmniej jednego gatunku lub siedliska objętego projektem wymaga podejmowania wieloletnich lub wieloetapowych działań lub powtarzania zabiegów ochronnych oraz zrealizowane oraz planowane działania ochronne są spójne i uzasadnione z punktu widzenia zapewnienia skutecznej ochrony. UWAGA: Wszystkie trzy ww. warunki muszą być spełnione łącznie.</p> <p>0 p. - projekt nie spełnia przynajmniej jednego z powyższych warunków</p>	2	4
5.	Wykorzystanie w projekcie rozwiązań sprawdzonych w projektach wdrażanych w ramach instrumentu LIFE	<p>Ocenie podlega czy proponowany projekt wykorzystuje rozwiązania o udowodnionej skuteczności zastosowane w ubiegłych latach w ramach projektów finansowanych z instrumentu LIFE.</p> <p>Należy opisać, jakie konkretnie rozwiązania finansowane wcześniej z instrumentu LIFE będą wykorzystywane w projekcie.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	<p>Projekt wykorzystuje rozwiązania z projektów LIFE:</p> <p>1 p. – tak, przy czym Wnioskodawca opisał konkretne rozwiązania z projektów LIFE, jakie wykorzystuje w projekcie;</p> <p>0 p. –projekt nie wykorzystuje rozwiązań z projektów LIFE lub Wnioskodawca nie opisał tych rozwiązań.</p>	2	2

6.	Projekt stanowi element planu finansowego projektu zintegrowanego LIFE	<p>Ocenie podlega czy proponowany projekt został uwzględniony w planie finansowym projektu zintegrowanego LIFE⁵.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	<p>Projekt stanowi element planu finansowego projektu zintegrowanego LIFE:</p> <p>1 p. – tak; 0 p. – nie.</p>	1	1
7.	Realność osiągnięcia oczekiwanych efektów ekologicznych	<p>Oczekiwane efekty ekologiczne są prawdopodobne do osiągnięcia i utrzymania. Wnioskodawca opisał, jakie są warunki utrzymania efektów projektu po jego zakończeniu, tj. określono zadania niezbędne do zrealizowania w okresie trwałości, określono prognozowane zasoby ludzkie, finansowe i techniczne niezbędne do utrzymania efektu ekologicznego. Zaproponowane rozwiązania są racjonalne i efektywne. Zidentyfikowano najbardziej prawdopodobne zagrożenia dla realizacji projektu i zaplanowano adekwatne sposoby minimalizacji ryzyka ich wystąpienia.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	<p>2 p.– zaplanowane efekty ekologiczne są prawdopodobne do osiągnięcia i utrzymania, zidentyfikowano najbardziej prawdopodobne zagrożenia dla realizacji projektu i zaplanowano adekwatne sposoby minimalizacji ryzyka, wnioskodawca przedstawił kompletną listę i realistyczny harmonogram uzyskania wszystkich niezbędnych dla realizacji projektu pozwoleń i decyzji;</p> <p>1 p. – osiągnięcie i utrzymanie efektów ekologicznych jest realne, ale identyfikacja zagrożeń i zaproponowane sposoby minimalizacji są niewystarczające lub/i przedłożona lista niezbędnych dla realizacji projektu pozwoleń i decyzji jest niekompletna, lecz jest realne uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń i decyzji (zachodzi potrzeba wdrożenia rekomendacji);</p> <p>0 p. – osiągnięcie i utrzymanie efektów ekologicznych jest nierealne, identyfikacja zagrożeń i zaproponowane sposoby minimalizacji są niewystarczające lub/i przedłożona lista niezbędnych dla realizacji projektu pozwoleń i decyzji jest niekompletna, nierealne jest uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń i decyzji (konieczność wdrożenia rekomendacji).</p>	4	8

⁵ „Projekty zintegrowane” oznaczają projekty wdrażające na dużą skalę terytorialną, w szczególności w wymiarze regionalnym, ponadregionalnym, krajowym lub międzynarodowym, strategię lub plany działań na rzecz środowiska i klimatu wymagane przez unijne przepisy prawne dotyczące środowiska lub klimatu, opracowane zgodnie z innymi aktami unijnymi lub opracowane przez organy państw członkowskich, przede wszystkim w obszarach dotyczących przyrody, w tym między innymi zarządzania siecią „Natura 2000”, wody, odpadów, powietrza, a także łagodzenia skutków zmiany klimatu i dostosowywania się do nich, przy jednoczesnym zapewnieniu zaangażowania zainteresowanych stron, a także promowania skoordynowanego wykorzystania, przynajmniej jednego innego odpowiedniego unijnego, krajowego lub prywatnego źródła finansowania; (zgodnie z Rozporządzeniem PE i Rady UE nr 1293/2013 z dnia 11.12.2013 r. w sprawie ustanowienia programu działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) i uchylające rozporządzenie (WE) nr 614/2007).

8.	Znaczenie gatunku lub siedliska dla europejskich lub krajowych zasobów	<p>Przeważająca część działań (> 50 % wartości kosztów całkowitych) przewidzianych w projekcie ma na celu wsparcie co najmniej jednego gatunku, siedliska lub ekosystemu istotnego dla europejskich lub krajowych zasobów.</p> <p>Priorytetowe będą projekty dedykowane ochronie gatunków i siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, przygotowanych przez Polskę zgodnie z postanowieniami art. 17.1 Dyrektywy Siedliskowej, Dyrektywy Ptasiej, Polskiej Czerwonej Księgi Roślin i Zwierząt lub Czerwonych Listach gatunków.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	<p>4p. – gatunki wymienione w dyrektywie ptasiej (załącznik 1) oraz siedliska i gatunki wskazane jako priorytetowe w dyrektywie siedliskowej (lista gatunków i siedlisk o szczególnym znaczeniu dla Wspólnoty wynikająca z załączników, zał.: 1 i 2 z dyrektywy siedliskowej);</p> <p>3 p. – pozostałe gatunki lub siedliska (nie wskazane jako priorytetowe) wymienione w dyrektywie: siedliskowej (lista gatunków i siedlisk wynikająca z załączników do 1,2 i 4 z dyrektywy siedliskowej);</p> <p>2 p. – gatunki nie wymienione w dyrektywach: ptasiej i siedliskowej, ale wymienione w Czerwonej Księdze lub Czerwonej Liście;</p> <p>1 p. – gatunki nie wymienione w dyrektywach: ptasiej i siedliskowej oraz w Czerwonych Księgach i Listach, ale objęte prawną ochroną gatunkową w Polsce;</p> <p>0 p. – gatunki i siedliska nie wymienione w żadnym z powyższych dokumentów.</p>	3	12
9.	Pogorszenie się stanu zachowania gatunku lub siedliska	<p>Dodatkowe punkty otrzymuje projekt, który ma na celu wsparcie gatunku lub siedliska, w przypadku którego w ciągu ostatnich sześciu 6 lat zaobserwowano pogorszenie stanu zachowania w skali kraju.</p> <p>Wnioskodawca musi obowiązkowo wykazać, że zaplanowane w projekcie działania - w przeważającej części, tj. >50% wartości kosztów całkowitych, będą służyły bezpośrednio ochronie wskazanego gatunku lub siedliska.</p> <p>Ocena stopnia pogorszenia się stanu zachowania gatunku lub siedliska prowadzona będzie na podstawie aktualnego raportu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska <i>Stan środowiska w Polsce</i> lub opublikowanych w innej formie wyników monitoringu przyrodniczego prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, a w przypadku gatunków ptaków może być dodatkowo dokonana na podstawie <i>Czerwonej</i></p>	<p>1 p. – projekt ma na celu wsparcie gatunku lub siedliska, w przypadku którego w ciągu ostatnich 6 lat zaobserwowano pogorszenie stanu zachowania (trend” –„ „pogarszający się”) lub stan zachowania określono jako zły (U2) bez względu na trend;</p> <p>0 p. – projekt ma na celu wsparcie gatunku lub siedliska, w przypadku którego nie wykazano w ciągu ostatnich 6 lat pogorszenia stanu zachowania (trend ” +” „poprawiający się”, = „stabilny”).</p>	4	4

		<p><i>listy ptaków Europy. W przypadku gatunku lub siedliska nie ujętego w ww. raportach ocena dokonywana będzie na podstawie dostępnych danych literaturowych (Wnioskodawca musi obowiązkowo wskazać źródło, na podstawie którego wykazuje, że stan zachowania gatunku lub siedliska się pogorszył).</i></p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>			
10.	Ocena wysokości kosztów w stosunku do zakresu rzeczowego	<p>Ocenie podlega, czy koszty planowanych działań są racjonalne i adekwatne do założonego celu opartego o zdiagnozowane potrzeby. Ocenione zostanie czy Wnioskodawca dokonał kalkulacji przedstawianych kosztów w oparciu o racjonalne i obiektywne przesłanki oraz czy przedstawił metodykę szacowania kosztów opartą na powszechnie obowiązujących cennikach lub ofertach rynkowych dostawców i wykonawców.</p> <p>W przypadku braku takiej podstawy należy obowiązkowo wskazać inne dostępne, rzetelne źródła danych porównawczych (np. wydruki ze stron internetowych).</p> <p>W przypadku działań standardowych, dla których jest możliwe określenie kosztów przeciętnych (tj. m.in. zarządzanie, działania informacyjnopromocyjne, zakup sprzętu i wyposażenia), ocenie podlega również, czy projekt zapewnia optymalny stosunek kosztów do korzyści i przyczynia się do efektywnego wykorzystania środków UE.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu</p>	<p>3 p. – koszty działań standardowych (dla których możliwe jest określenie kosztów przeciętnych) zostały oszacowane racjonalnie, w stosunku do 100 % wartości kosztów całkowitych zadań przyrodniczych nie ma zastrzeżeń w kontekście spodziewanych korzyści i jednocześnie koszt projektu jest wystarczający do osiągnięcia planowanego efektu;</p> <p>2 p. - koszty działań standardowych zostały oszacowane racjonalnie, jednak w stosunku do kosztów całkowitych zadań przyrodniczych, których wartość mieści się w przedziale 1%-20% istnieje konieczność uzasadnienia ich wysokości (konieczność wdrożenia rekomendacji);</p> <p>1 p. – koszty działań standardowych budzą wątpliwości (konieczność udzielenia wyjaśnień lub wdrożenia rekomendacji) lub w stosunku do kosztów całkowitych zadań przyrodniczych, których wartość mieści się w przedziale 21 % - 50 % istnieje konieczność uzasadnienia ich wysokości (konieczność wdrożenia rekomendacji);</p> <p>0 p. – koszty planowanych działań, które budzą wątpliwości w kontekście zaplanowanych celów (ich poziom jest zbyt wysoki lub zbyt niski) stanowią > 50 % wartości kosztów całkowitych zadań przyrodniczych (konieczność wdrożenia rekomendacji). LUB przeważająca część , tj. >50% wartości kosztów całkowitych zadań przyrodniczych pomimo prawidłowego oszacowania nie służy bezpośrednio ochronie przyrody (konieczność wdrożenia rekomendacji).</p>	3	9

		w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).			
11.	Wpływ projektu na osiągnięcie wskaźnika rezultatu „Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony”	W ramach kryterium oceniany jest wpływ projektu na stopień osiągnięcia kluczowego wskaźnika rezultatu POIiŚ 2014-2020 dla Działania 2.4. Oceniana jest realna możliwość osiągnięcia danego wskaźnika w oparciu o zaproponowaną metodologię oraz specyfikę działań ujętych w projekcie. Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).	3 p. – projekty, które zakładają osiągnięcie wskaźnika o wartości co najmniej 500 ha; 2 p. – projekty, które zakładają osiągnięcie wskaźnika o wartości od 250 do 499,99 ha; 1 p. – projekty, które zakładają osiągnięcie wskaźnika o wartości od 100 do 249,99 ha; 0 p. – projekty, w których nie określono wskaźnika powierzchniowego, lub wskaźnik ten wynosi poniżej 100 ha.	4	12
12.	Ponadregionalność projektu	Zakres projektu jest zgodny z przyjętą przez Radę Ministrów strategią ponadregionalną oraz jest to przedsięwzięcie o rzeczywistym potencjale ponadregionalnym, tj. cechujące się wartością dodaną wynikającą z koncentracji na zadaniach wykraczających poza obszar województwa, istotnych dla rozwoju na szerszym obszarze. Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).	1 p. – spełnienie co najmniej jednego z czterech warunków będzie skutkowało przyznaniem 1 punktu przy ocenie projektu. Bez względu na to czy projekt spełnia jedno, czy więcej z przedmiotowych warunków, otrzyma zawsze tę samą liczbę punktów: 1. przedsięwzięcie wynika ze strategii ponadregionalnej (tj. strategii przyjętej przez Radę Ministrów: Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do 2020, Strategia Rozwoju Polski Południowej do roku 2020 Strategia Polski Zachodniej 2020, Strategia Rozwoju Polski Centralnej do roku 2020 z perspektywą 2030) lub 2. projekt realizowany jest w partnerstwie z podmiotem z przynajmniej jednego innego województwa objętego strategią ponadregionalną. Partnerstwo rozumiane jest zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2014 poz. 1146); lub 3. projekt realizowany jest na terenie więcej niż jednego województwa, przy czym co najmniej jedno z województw objęte jest strategią ponadregionalną oraz jest zgodny z celami strategii	1	1

			ponadregionalnej, lub 4. projekt jest komplementarny z projektem wynikającym ze strategii ponadregionalnej.		
13.	Zgodność projektu ze Strategią Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)	Sprawdzone jest, w jakim stopniu projekt jest zgodny lub komplementarny z celami Strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego. Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).	Ocena zgodnie z następującą punktacją: 2 p. - projekty, które mają status flagowych projektów w ramach SUE BSR 1 p. - projekty przyczyniają się do osiągnięcia wskaźników, o których mowa w Planie działania UE dotyczącym Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego dla jednego z obszarów priorytetowych: Transport, Energy, Bio, Agri, Hazards, Nutri, Ship, Safe, Secure, Culture, Tourism, Health.	1	2
Maksymalna liczba punktów					110

Wymagane minimum, aby projekt przeszedł ocenę merytoryczną I stopnia: 60 % maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania

Horizontalne kryteria merytoryczne II stopnia

NR	<u>NAZWA KRYTERIUM</u>	<u>OPIS KRYTERIUM</u>	<u>TAK/NIE/NIE DOTYCZY</u>
1.	Spójność informacji zawartych we wniosku, załącznikach do wniosku.	Ocena polegać będzie na weryfikacji spójności informacji zawartych we wniosku oraz załącznikach do wniosku w tym dokumentacji technicznej. Wymóg spójności dokumentów nie oznacza konieczności sporządzania na nowo dokumentów przygotowanych na wcześniejszym etapie przygotowania projektu (np. studium wykonalności). Różnice pomiędzy dokumentami przygotowywanymi w oparciu o ogólne informacje a dokumentem ostatecznym nie oznaczają niespełnienia kryterium, konieczne jest jedynie wyjaśnienie przyczyn różnic oraz zaktualizowanie informacji, które są umieszczone we wniosku o dofinansowanie, w szczególności tych mających wpływ na wysokość dofinansowania. Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).	

2.	Poprawność analizy finansowej i ekonomicznej ⁶	<p>Sprawdzana jest zgodność z <i>Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020</i> (gdy mają zastosowanie).</p> <p>W przypadku kwestii nieuregulowanych w powyższych <i>Wytycznych</i>, należy sprawdzić zgodność z <i>Załącznikiem III (Metodyka przeprowadzania analizy kosztów i korzyści) do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2015/207 z 20 stycznia 2015 r., rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. oraz Guide to cost-benefit Analysis of Investment Projects (z ang. Przewodnikiem do analizy kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych) z grudnia 2014 r.</i> W przypadku dokumentów sektorowych (np. <i>Blue Books</i>, z ang. <i>Niebieskie Księgi</i>) należy sprawdzić zgodność również z tymi dokumentami.</p> <p>Kryterium nie ma zastosowania jeśli poprawność została sprawdzona na wcześniejszym etapie oceny projektu, a dane mające wpływ na poziom dofinansowania nie uległy zmianie.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
3.	Poprawność identyfikacji i przypisania wydatków projektu z punktu widzenia ich kwalifikowalności	<p>Sprawdzana jest potencjalna kwalifikowalność wydatków planowanych do poniesienia na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie, czyli poprawność przypisania wydatków do wydatków kwalifikowalnych zgodnie z zasadami zawartymi w „<i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>”. Ponadto weryfikowany jest sposób opisu wydatków kwalifikowalnych pod kątem uzasadnienia włączenia do wydatków kwalifikowalnych tych wydatków, dla których, zgodnie z ww. <i>Wytycznymi</i> lub SzOOP, warunkiem koniecznym dla ich uznania za kwalifikowalne jest ich wskazanie we wniosku o dofinansowanie i w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	

⁶ Nie dotyczy projektów poddziałania 1.3.3 Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE

4.	Gotowość techniczna projektu do realizacji na poziomie wymaganym dla danego priorytetu / działania POIiŚ	<p>W zależności od priorytetu/działania/typu projektu udokumentowane prawo do dysponowania gruntami lub obiektami na cele inwestycji, posiadanie wymaganej dokumentacji technicznej i projektowej, wymaganych prawem decyzji, uzgodnień i pozwoleń administracyjnych. Szczegółową listę wymaganych dokumentów określa instytucja organizująca konkurs w ogłoszeniu o konkursie. W przypadku projektów wybieranych w trybie pozakonkursowym listę wymaganych dokumentów określa instytucja przyjmująca wnioski.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
5.	Gotowość organizacyjno-instytucjonalna projektu w obszarze zawierania umów.	<p>Sprawdzone jest, czy potencjalny beneficjent (wnioskodawca) i wszystkie podmioty, które zgodnie z informacją zawartą we wniosku mogą ponosić wydatki kwalifikowalne w ramach projektu posiadają procedury (tryb postępowania) w obszarze zawierania umów dla zadań objętych projektem.</p> <p>W przypadku umów zawieranych zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych, zgodność z zasadami obowiązującymi w ramach POIiŚ jest zapewniona przez działanie zgodnie z tą ustawą. W przypadku umów, do których nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych potencjalny beneficjent (wnioskodawca) powinien przedstawić wewnętrzne procedury uwzględniające zasady zawierania umów określone w „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”⁷. Kryterium spełnione jest w przypadku, gdy potencjalny beneficjent (wnioskodawca) przedstawi procedury (własne i podmiotów, o których mowa w zdaniu pierwszym) wymagane zgodnie z kryterium, które są zgodne z zasadami obowiązującymi w POIiŚ.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
6.	Wykonalność finansowa projektu	<p>Sytuacja finansowa potencjalnego beneficjenta/operatora (wnioskodawcy) nie zagraża realizacji i utrzymaniu rezultatów projektu, potwierdzone, wiarygodne źródła współfinansowania projektu co najmniej w okresie trwałości projektu.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	

⁷ Dokument dostępny jest na stronie internetowej pod adresem: <http://www.mr.gov.pl>

7.	Pomoc publiczna	<p>Sprawdzana jest zgodność projektu z przepisami o pomocy publicznej, tj. czy wsparcie będzie stanowiło pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.</p> <p>Jeśli wsparcie nie stanowi pomocy publicznej, czy przedstawiono odpowiednie wyjaśnienia, na przykład w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ braku wystąpienia korzyści dla wnioskodawcy odbiegającej od rynkowej (np. ze względu na spełnienie kryteriów <i>Altmark</i> lub spełnienie <i>Testu Prywatnego Inwestora</i>); ☐ nieprowadzenia przez wnioskodawcę działalności gospodarczej w rozumieniu prawa UE; ☐ braku możliwości zakłócenia konkurencji na wewnętrznym rynku UE; ☐ braku wpływu wsparcia na handel między państwami członkowskimi UE? <p>Wyjaśnienia powinny zawierać odniesienia do właściwych dokumentów instytucji Unii Europejskiej, na przykład do:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>Siatek analitycznych dotyczących infrastruktury oraz</i> ☐ (projektu) <i>Komunikatu Komisji – Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.</i> <p>Jeśli wsparcie stanowi pomoc publiczną, czy pomoc jest zgodna z rynkiem wewnętrznym i czy wskazano podstawę zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym UE wraz z wyjaśnieniem, czy pomoc podlega obowiązkowi notyfikacji Komisji Europejskiej, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TFUE?</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
8.	Zgodność projektu z wymaganiami prawa dotyczącego ochrony środowiska.	<p>Sprawdzone jest, czy projekt został przygotowany (albo jest przygotowywany i właściwa instytucja jest w stanie na bieżąco weryfikować poprawność dalszych działań w tym zakresie) zgodnie z prawem dotyczącym ochrony środowiska, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1405 z późn.zm); ☐ ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 519 z późn.zm); 	

		<ul style="list-style-type: none"> ☐ ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 2134 z późn.zm); ☐ ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1566 z późn.zm). <p>Weryfikacji podlega pełna dokumentacja, zgodnie z regulaminem konkursu lub wezwaniem do złożenia wniosku o dofinansowanie dla projektu pozakonkursowego.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
9.	Trwałość projektu	<p>Sprawdzone jest zachowanie przez projekt (operację) zasady trwałości, zgodnie z art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.</p> <p>1. Czy w przypadku operacji obejmującej inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne wnioskodawca oraz podmiot kontrolujący wnioskodawcę (właściciel/właściciele wnioskodawcy) złożyli oświadczenie, w którym zobowiązali się, że w okresie 5 lat (okres może zostać skrócony do 3 lat w przypadkach utrzymania inwestycji lub miejsc pracy stworzonych przez MŚP) od płatności końcowej lub w okresie wynikającym ze znajdujących zastosowanie w danym przypadku przepisów o pomocy publicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ wnioskodawca nie zaprzestanie działalności produkcyjnej lub nie przeniesie jej poza obszar objęty programem; ☐ nie dojdzie do zmiany własności elementu infrastruktury, która przyniesie przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści; ☐ nie dojdzie do istotnej zmiany wpływającej na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jej pierwotnych celów. <p>2. Czy w przypadku operacji obejmującej inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne wnioskodawca nie będący małym lub średnim przedsiębiorstwem oraz podmiot kontrolujący wnioskodawcę (właściciel/ właściciele wnioskodawcy) złożyli oświadczenie, w którym zobowiązali się, że w okresie 10 lat od płatności końcowej lub w okresie wynikającym ze znajdujących zastosowanie w danym przypadku przepisów o pomocy publicznej, nie dojdzie do przeniesienia działalności produkcyjnej, której dotyczyło dofinansowanie, poza obszar UE?</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny</p>	

		spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).	
10.	Zasada zapobiegania dyskryminacji i równość szans kobiet i mężczyzn	<p>Sprawdzana jest zgodność projektu z horyzontalnymi zasadami niedyskryminacji i równości szans ze względu na płeć. W szczególności przedmiotem sprawdzenia jest, czy projekt nie ogranicza równego dostępu do zasobów (towarów, usług, infrastruktury) ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. W przypadku osób z niepełnosprawnościami, niedyskryminacyjny charakter projektu oznacza konieczność stosowania zasady uniwersalnego projektowania i racjonalnych usprawnień zapewniających dostępność oraz możliwości korzystania ze wspieranej infrastruktury.</p> <p>Wnioskodawca wykazał że projekt będzie miał pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Przez pozytywny wpływ należy rozumieć zapewnienie dostępności infrastruktury, transportu, towarów, usług, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz wszelkich innych produktów projektów (które nie zostały uznane za neutralne) dla wszystkich ich użytkowników, zgodnie ze standardami dostępności, stanowiącymi załącznik do Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020⁸.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
11.	Zasada zrównoważonego rozwoju	<p>Sprawdzane jest, czy projekt obejmuje finansowanie przedsięwzięć minimalizujących oddziaływanie działalności człowieka na środowisko. Zasada zrównoważonego rozwoju jest zachowana, jeżeli w ramach projektu zakłada się podejmowanie działań ukierunkowanych na: racjonalne gospodarowanie zasobami, ograniczenie presji na środowisko, uwzględnianie efektów środowiskowych w zarządzaniu, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
12.	Zdolność do adaptacji do zmian klimatu i reagowania na ryzyko powodziowe (jeśli dotyczy)	Zdolność do reagowania i adaptacji do zmian klimatu (w szczególności w obszarze zagrożenia powodziowego). Wszelkie elementy infrastruktury zlokalizowane na obszarach zagrożonych powodzią (oceniana zgodnie z dyrektywą 2007/60/WE), powinny być zaprojektowane w sposób, który uwzględnia to	

⁸ Ma zastosowanie dla naborów ogłoszonych po wejściu w życie Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020

		<p>ryzyko. Aplikacja projektowa musi wyraźnie wskazywać czy inwestycja ma wpływ na ryzyko powodziowe, a jeśli tak, to w jaki sposób zarządza się tym ryzykiem.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
13.	Klauzula delokalizacyjna (jeśli dotyczy)	<p>Sprawdane jest, czy w przypadku pomocy udzielonej ze środków POIiŚ 2014-2020 dużemu przedsiębiorcy, wkład finansowy z funduszy nie spowoduje znacznej utraty miejsc pracy w istniejących lokalizacjach tego przedsiębiorcy na terytorium UE w związku z realizacją dofinansowywanego projektu.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	
14.	Wdrożenie rekomendacji	<p>Ocenić podlega wdrożenie przez Wnioskodawcę rekomendacji zgłoszonych podczas oceny merytorycznej I stopnia.</p> <p>Istnieje możliwość poprawy/uzupełnienia projektu w zakresie niniejszego kryterium na etapie oceny spełnienia kryteriów wyboru (zgodnie z art. 45 ust 3 ustawy wdrożeniowej).</p>	